

15-01-2010

Sag nr. 09/1412

Dokumentnr. 875/10

Annelise Korreborg

Tel. 35298166

E-mail: ak@regioner.dk

Høringsvar - Arbejdsdokument fra Kommissionen – Høring om fremtidens “EU 2020”-strategi

Generel indledning

Danske Regioner hilser Kommissionens udkast til 2020-strategi velkomment og finder, at det er et godt udgangspunkt for det videre arbejde. Danske Regioner tilslutter sig Kommissionens tanker om behov for multi-level governance og peger i den forbindelse på, at det regionale og lokale niveau inddrages i dette begreb. Vi tilslutter os ligeledes, at der lægges op til 5-årige perioder, hvor der opstilles nationale mål for den enkelte medlemsstats bidrag til opfyldelse af strategien.

Danske Regioner er enig i, at vækst og beskæftigelse også skal være stærke mål i en kommende strategi, men vækst og investeringer er ikke nok i sig selv. EU har brug for at forholde sig til klimaforandringer, den demografiske udfordring samt grønne kompetencer og grøn økonomi. Forskning og udvikling er også vigtige elementer i en ny strategi. En ny EU 2020-strategi skal sikre/understøtte bæredygtig vækst og økonomi, herunder klimarettede initiativer.

Danske Regioner savner dog, at der i højere grad fokuseres på, hvordan den demografiske udvikling vil påvirke EU de kommende 10 år. Særligt i forhold til sundhedsvæsenet, uddannelsesområdet samt pleje og omsorg af den aldrende befolkning er en udvidelse af arbejdsstyrken afgørende. Strategien skal adressere denne problemstilling og i den forbindelse sikre/understøtte, at der til enhver tid er tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft til rådighed. Problemerne som følge af demografien/manglen på arbejdskraft er aktuelt reduceret som følge af finanskrisen, men vil fortsat være en udfordring, der kalder på løsninger.

Kommissionen peger på øgede beskæftigelsesrater, herunder bedre integration på arbejdsmarkedet af immigranter og socialt udsatte som værktøjer til

at imødegå den demografiske udvikling. Vi finder det herudover væsentligt, at der skabes incitamenter for at indgå i arbejdsstyrken og blive der længere (senere tilbagetrækning). Den stigende ungdomsarbejdsløshed skal imødegås, og der må opstilles stærke incitamenter for fastholdelse af seniorer på arbejdsmarkedet. Uddannelse/kompetenceudvikling, herunder udvikling af grønne kompetencer vil være afgørende for at understøtte dette.

Key priorities for EU 2020

Danske Regioner kan tilslutte sig de af Kommissionen foreslåede Key priorities og skal til de enkelte prioriteter knytte nedenstående kommentarer.

Værdiskabelse gennem videnbaseret vækst

Danske Regioner er fuldstændig enig i, at en af de mest effektive måder til bekæmpelse af ulighed og fattigdom er at styrke uddannelsen. Og vi finder det derfor også vigtigt, at der i en kommende strategi sættes fokus på behovet for uddannelse til alle unge, som er en højt prioriteret regional opgave. Dog er kønsuligheden i Danmark sådan, at pigerne er bedst til at uddanne sig. Så større lighed her vil betyde, at der skal gøres en særlig indsats for drengene.

Danske Regioner kan tilslutte sig, at universiteterne gøres til ægte lokomotiver for viden og vækst. Vi skal dog anbefale, at beskrivelsen af universiteterne som vækstlokomotiver kobles til den regionale udvikling. Det er videninstitutioner og nye virksomheder, herunder samspillet mellem dem, der skal bidrage til at trække den videnbaserede produktion og service frem i regionerne. Det er i den forbindelse vigtigt, at universiteter og øvrige videnregående uddannelsesinstitutioner ikke alene benchmarkes i forhold til forskning. Evnen til at omsætte forskning og viden til innovation og væksts-kabelse i virksomhederne bør også måles.

Øget studentermobilitet er et vigtigt element i en kommende strategi, men vi skal dog bemærke, at de danske regioner, studerende og forskere har mindst lige så meget fokus på USA og Asien som på EU, så det er vigtigt, at evt. udvidelser mv. tilpasses mulighederne for at få inspiration uden for EU. Ret beset er det fremadrettet et hovedproblem at hente eksperter, akademikere mv. fra Asien til Danmark. Der er ikke meget at hente i EU, hvor øvrige medlemsstater ligeledes står over for risikoen for mangel på højt kvalificeret arbejdskraft. Derfor bør EU i en 2020-strategi have fokus rettet mere mod at sikre adgang for dygtige studerende og forskere fra lande uden for EU.

Bemærkningerne om at universiteterne skal tilvejebringe kapital gennem salg og markedsføring af ideer og opfindelser anses ikke for velovervejet i en dansk kontekst. Der er ikke økonomi heri, og jo mere der er fokus på, at forskningen skal bidrage til indtjeningen, jo større barrierer bliver der alt andet lige for videnomsætningen og innovationen. Her er måske et område, hvor EU kan overveje at gå en anden vej end USA.

Danske Regioner finder det svært helt at gennemskue ideen om nye vækstkapitalpuljer. Men det er klart et område af regional interesse og kan vel ses som et af de spæde skridt i omlægningen fra støtte til traditionel industri og landbrug mod mere innovative og videntunge virksomheder.

Endelig savnes der i afsnittet en beskrivelse af de samfundsmæssige udfordringer som en væsentlig kilde til innovation og vækst samt nye virksomheder. Fx omlægningen af energiforsyningen (fjernvarme, vindmøller), udviklingen af sundhedsydelser med offentlig støtte, så personer med funktionsnedsættelser kan fungere på lige fod (eksempelvis høreapparater og insulin), er begge gode eksempler på, at offentlig stimuleret efterspørgsel bidrager til at skabe nye vækstområder og virksomheder.

Bedre jobmuligheder og plads til alle i samfundet

Danske Regioner kan fuldt ud tilslutte sig, at flexicurity har en vigtig rolle at spille i forhold til at skabe velordnede forhold for overgangen mellem job og mellem uddannelse og arbejde. Meget beskyttende løn- og ansættelsesvilkår kan eksempelvis få arbejdsgivere til at afholde sig fra at ansætte personale i økonomiske opgangstider og begrænse dynamikken på arbejdsmarkedet. Modsat er det derimod en fordel, at der er relativ fri adgang til at ansætte og afskedige, fleksibilitet i arbejdstidens tilrettelæggelse, opgavevaretagelse og løndannelse kombineret med et økonomisk sikkerhedsnet ved arbejdsløshed samt en aktiv arbejdsmarkedspolitik til at hjælpe den ledige tilbage på arbejdsmarkedet.

I den sammenhæng er det særdeles nødvendigt, at forhindringer for en fleksibel arbejdstilrettelæggelse fjernes. Her tænkes særligt på, at der bør findes en løsning i forhold til arbejdstidsdirektivet. Danske Regioner opfatter ligeledes kollektive aftaler som et middel til øget produktivitet i samfundet, idet de, i modsætning til lovgivning, kan ændres relativt hurtigt og efter behov – hvilket er væsentligt for omstillingsparathed i en globaliseret verden.

De regionale og lokale myndigheder er ikke alene myndigheder, men ligeledes en stor, og dermed meget betydningsfuld, arbejdsgiver i samfundet.

Ikke mindst i forhold til uddannelse og livslang læring, der er en naturlig del af overenskomstsyste­met, spiller de regionale og lokale myndigheder som arbejdsgiver en vigtig rolle. Disse forhold er med til at understrege vigtigheden af, at regionale og lokale myndigheder inddrages tidligt og i øget omfang.

Danske Regioner finder, at det i relation til den demografiske udfordring, der allerede påvirker det europæiske arbejdsmarked, er væsentligt, at der sættes på det, man kan kalde en "livsfase-politik", altså ikke alene en politik, der sikrer at den ældre generation bliver længere på arbejdsmarkedet, men ligeledes en politik, der sikrer, at de unge kommer hurtigt ud på arbejdsmarkedet, at de familiestiftende bevarer deres beskæftigelse mv.

For at sikre balancen mellem udbud og efterspørgsel og en tilstrækkelig forsyning af arbejdskraft er det nødvendigt at relevante myndigheder og arbejdsgivere har adgang til tilstrækkelig konkret, sammenlignelig og anvendelig data. Det kan for de danske regioner eksempelvis dreje sig om data vedr. kombinationen mellem sundhedspersonalets uddannelse og opgavevaretagelse eller bevæggrunde, der er bestemmende for, at bestemte personalegrupper søger beskæftigelse i udlandet.

Skabelse af en konkurrencedygtig, sammenkoblet og grønnere økonomi

Danske Regioner kan fuldt ud støtte op bag målsætningerne omkring "skabelse af en konkurrencedygtig, sammenkoblet og grønnere økonomi". Omstillingen til en grøn økonomi samt indfrielsen af EU's mål på klima- og energiområdet forudsætter bl.a. stabile og forudsigelige rammevilkår, der videst muligt fremmer konkurrencebaserede markedsmekanismer samt udvikler nye kilder til bæredygtig vækst, øget teknologisk innovation, støtte-teknologier mv. Dertil kommer en mere effektiv anvendelse af energiresourcer samt udviklingen af nye og grønnere teknologier, bl.a. gennem opgradering af transport og energiinfrastrukturer samt øget fokus på forskning, udvikling og afprøvning af nye grønne teknologier.

Realiseringen af målene omkring en konkurrencedygtig, sammenkoblet og grønnere økonomi vil på mange områder skulle ske via partnerskaber mellem industrien, nationale, regionale og lokale myndigheder. Det gælder eksempelvis offentligt-privat samarbejde omkring udvikling, afprøvning og testning af nye grønne teknologier, hvor regionale og lokale myndigheder – qua deres nærhed til virksomheder og brugere – ofte er et afgørende instrument for at realisere nationale målsætninger.

Danske Regioner finder det derfor også overordentligt vigtigt, at regionale og lokale myndigheder allerede involveres i de tidlige faser i udformningen og implementeringen af de politikker, der skal være med til at realisere en mere konkurrencedygtig, sammenkoblet og grønnere økonomi.

Indførelse af en klar styring for at gøre den ny strategi effektiv

For at støtte op om de tematiske og fokuserede mål i 2020-strategien er det afgørende, at der etableres en klar og stringent proces. En proces, der langt tidligere end i forbindelse med Lissabon-strategien involverer regionale og lokale myndigheder. Det er en helt afgørende nødvendighed for at skabe ejerskab til strategien. Derfor må der fastlægges en proces, der sikrer, at regionale og lokale myndigheder involveres og spiller en reel og daglig rolle i implementeringen af strategien og i den nationale proces med opstilling af mål.

Regionerne spiller i dag en vigtig rolle i forbindelse med implementering af Lissabon-strategien, gennem de af de regionale vækstfora udarbejdede regionale erhvervsstrategier fx inden for områderne Innovation, Anvendelse af ny teknologi, Iværksætterri/nye virksomheder, Menneskelige ressourcer, Turisme/oplevelseserhverv, Klima og energi. Dele af Lissabon-strategien udmøntes på nationalt niveau gennem Regeringens Globaliseringsstrategi. Det vil også fremadrettet være afgørende at basere 2020- strategien på regionale og lokale myndigheders bidrag.

Danske Regioner foreslår derfor, at der i den kommende proces tages udgangspunkt i, at implementering af strategien sker i regioner og kommuner. Det kan fx gøres ved at vende processen på hovedet, således at det nationale bidrag baseres på indspil fra regioner og kommuner. Det kan også ske ved indgåelse af partnerskabsaftaler med Regeringen om regionale og lokale myndigheders bidrag til implementering af strategien.

Kort præsentation af Danske Regioner

Danske Regioner er en interesse- og medlemsorganisation for de 5 danske regioner, der alle er medlem af Danske Regioner. Regionerne har ansvaret for Sundhedsvæsen, Regional Udvikling samt Social- og psykiatri.

Danske Regioner består af en politisk ledelse af danske regionsrådsformænd og regionsrådsmedlemmer. Der er ca. 170 ansatte i Danske Regioner. Vi arbejder i tæt samarbejde med regionerne på områderne Sundhedsvæsen,

Regional Udvikling, Social- og psykiatri, samt Forhandling af kollektive overenskomster for ansatte i regionerne. Sammen med regionerne arbejder vi med at styrke og udvikle det danske regionale demokrati til gavn for borgerne. Det er Danske Regioners opgave at:

- Varetage regionernes fælles interesser overfor regering, folketing, EU og andre
- Bistå de enkelte regioner med rådgivning og serviceydelser samt
- Give aktuel og relevant information til regionerne.